

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben: Félévre 6 K., negyedévre 3 K. - f.
Vidéken: " " " " 4 " 50f.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS:

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Debrecen, Fő tér, Lamprecht-palota, földszint, az udvarban hátul.

Véderőjavaslatok és választások.

— Távirati tudósítás. —

Minap csak mint kombinációt irtuk meg, hogy *őszre választások lehetnek*. Azóta a dolog politikai körökben is élénk megbeszélések tárgyát képezte és ma már szinte *biztosra veszik*, hogy októberben választások lesznek.

Az ok főleg a benyújtandó katonajavaslatokban keresendő. — Mihelyt végeznek a költségvetéssel és azokkal a javaslatokkal, melyekkel szemben nagyobb erőki-fejtés nem várható, hozzáfognak az új véderőjavaslat magyar szövegezéséhez; németül már megvan, a hadügyminiszter Tiszának legutóbbi bécsi tartózkodása alatt adta át. Lehet, hogy a végleges szöveg még belső megbeszélések tárgya lesz, de azt ma már pozitívan tudja hírforrásunk, hogy a javaslatban a két éves szolgálatról nincsen szó; marad mindenben az eddigi rendszer és kéri a teljes létszámemelést.

Tisza vállalkozik a keresztülvitelre, de tekintettel arra, hogy a mostani Házról nem várhatja, hogy önmagát dezavualja és szavazza

meg most azt, a miért kétévi háborúságot folytatott, a *Házat szeptemberben fel fogja oszlatni*.

Október elejére tervezi az új választásokat. A javaslat csak az új Ház elé fogja terjeszteni, hogy ne szolgáljon vele az ellenzéknek korteskedési anyagot.

ORSZÁGGYÜLÉS.

— A képviselőház mai ülése. —

Kis érdeklődés mellett nyitotta meg ma az ülést Perczel Dezső elnök féltizenegy órakor.

Mindenekelőtt az elnök egy esomó képviselő szabadságkérő levelét mutatta be, a kik — úgy látszik — a katalógus-olvasás elől menekültek.

Majd minden különösebb eset nélkül a napirendre tértek át, a melynek első szónoka

Barabás Béla hosszasan fog foglalkozni a törvényjavaslattal, mert a t. Háznak úgy is ritkán van alkalma ezt megtenni. Idézi Tisza Kálmán beszédeit, a melyekben az önálló magyar udvartartást követelte. Kifogásolja az előadó érveit, a melyek — még ha igazak lennének is — épp az ellenkezőjét bizonyítják annak, mint a mit az előadó akart bizonyítani. Hosszasan idézi a múlt század törvényeit, a melyek még most sincsenek érvényben. Az újonnan felállítandó testőrség csak az eloszurakosodást folytatja, a magyar elem itt sem fog érvényesülni. A bécsi udvar minden,

csak magyarbarát nem. (Ugy van! a baloldalon.)

A darabant-testőrség felállításáról pedig az előadó nagy lelkesedéssel szolt s hivatkozott a Mária Terézia által felállított testőrség nagy nemzeti szerepére. Nagy tévedés ez, mert megeshetik, hogy a nemzet fellángolt egy pillanatra a királyi kegyért, de látva azt az elnémetesítési törekvést, melyet ez a testőrség kifejtett, az öröm keserűséggé változott át. (Ugy van! balról.) Hát miért nem hozzák le ezt a testőrséget Budapestre? A paritásra hivatkozva, vették tervbe az uri darabant-testőrség felállítását. No hát vegyük tudomásul, hogy a nemzet a paritásnak a terén való érvényesülését nem óhajtja. (Ugy van! balról.) Ismerteti a testőrség erejét és hatását a nemzetre. Az irodalmi munkásság, melyet Bécsben kifejtettek, nem áll arányban az az elnémetesítő hatással, melyet ez az intézmény eredményezett. A magyar testőrségnek szerepe az, hogy ott, a király mellett, a magyar törvényeknek a magyar gondolkodásnak oszlopai legyenek. (Ugy van! balról.)

Rátér újra az udvartartás magyarságának a kérdésére. Ha igaz az, hogy Magyarország annyi éven át a magyar udvartartás költségeire ad, akkor igaz az is, hogy az országnak ellenőrzési joga nincsen és nem tudja megállapítani, hogy csakugyan erre a célra fordították a pénzt. Ki vagyunk még ebben a tekintetben is szolgáltatva. A király alig időzött az idén itthon.

Gabányi Miklós: Az idén 21 napig volt Budán.

Molnár Jenő: Kiszámítottad?

Gabányi Miklós: No igen. 19 napig a

Letört virág.

I.

Mint egy óriási fekete rém, égre meredő karokkal: úgy nézett alá a Szentenyedy Dénes tornyos várkastélya a lassan folydogáló Küküllőre, mely lábánál kigyózott.

Maga a kis folyó is beleolvadt a fekete-ségbe... vak sötétség, csöndes némaság mindenütt.

E hangtalanságot egyszerre csak lödögös zavarta meg; a lovas ösmerni látszik a sötétben is az utat, mert a töretlen havas uton minden vezető vagy fáklyafény nélkül erős lépésekben igyekszik a várkastély kapujához.

Mikor már alig ötven lépésnyire ér a kaput elválasztó ároktól, felröppenti nyilvesszejét a várkapunak, honnan tompa koppanás felel vissza s nemsokára az őrtorony egyik ablakában kigyuladt a bágyadt mécsfény s kényelmes lassúsággal gyöngén nyikorogva száll alá a nehéz felvonó híd, hogy bebozsássa az éjjeli jövevényt, kinek arcát felismerhetetlenné teszi a mély szeméremre huzott tollbokrétás meleg bőrküsmes s a bajuszára rakódott vastag zuzmára. De fiatalos, ruganyos lépésén látszott, hogy ifju levante volt.

— Én vagyok bátya! — susogta halkán — itt van egyelőre négy arany, ha tud hallgatni kend!

— Mint a sir öcsém! — szolt emez, zsebébe eszutatva a csengő arany pénzt s bezárta a lovat mögött az ajtót.

— A lovamat lássa el, míg jövök, egy óra múlva itt leszek, éber legyen kend!

Az ör dörmögött valamit, valószínűleg lelkiismeretére gondolt, mely néhány hitvány arannyal megvásárolható, de mikor háborus idők járnak s oly kevés a sár-arany forint a szegény népnek! Aztán elvezette a hosszú utban teljesen kifáradt, tajtékos, erősen lihező párát.

Az őrtorony bágyadt pisla mécese pedig újból kialudt s a nagy néma sötétség lett urrá megint az ódon várakon.

II.

... És bent a várkastély keletre néző részén, édes szerelmes suttogásra megnyílik a kis gót ives ajtó, pillanatra gyöngyfény szűrődik ki a szobából a hosszú, hideg folyosóra, de nyomban sötétség lesz megint.

Odabent pedig boldog szerelemmel fonódik össze két igaz szerelem tüzeiben égő szív: Szentenyedy Éva és Gerendy Tamás.

A lány törli meg a mámoros esőndet:

— Szeretlek! — susogta halkán, szeretlek kimondhatatlanul! és féltelek, írta meg, féltelek Tamás, hogy erős, nagy, igaz szerelmem fog elveszejteni! Megöl a gondolat, hogy apámnak egyszer tudomására jön mindez, aztán — itt egész testemben meg rázkódozt, megborzadt a szép szerelmes leány, majd két puha bársonyos kezébe vette az előtte térdeplő levante holló fürtös fejét. — Aztán mivé lesz a gyönyörű fő, mivé a hangosan dobogó szív?... az én világom, az én boldogságom, az én földi mindenségem?...

A levante izzó szenvedélyvel felelt:

— Enyém vagy! Ne aggódj! — mitől se tarts! lelkünk már egygyé forrott, szerelmünk előtt nem lesz, nincs akadály többé! mert ha van, legyőzöm én azt, rettentő küzdelemben érted! te érted... szerelmemem! szerelmednek esodás fényű sugara új erőt önt belém, ilyenkor úgy érzem, a félvilágot le tudnám tiporni! Én a mindenhatót áldom éretted, hogy elém hozott, hogy szívemet betöltötte veled. Kőborlásaimban, nehéz, véres ütközetekben mindig a te neved sóhajtottá epedő ajkam: te érted életem, a te neveddel ajkamon haltam volna el, ha a sors úgy kívánja! E zaklatott életből elég volt most már, csöndes, nyugalmas perceket óhajtok; jöjj velem nagy Magyarországra, hogy hirt se

Törlesztéses

és egyéb kölcsönöket a legelőnyösebb feltételek mellett

Hartstein Kálmán

Debrecen.

jelzalog kölcsön irodája Piac-utca 83. szám.

budai komédián, aztán két napig azon az automobil mulatságon. (Derűtség.)

Barabás Béla: Evék hosszú során át alig érezzük a királyi szívek azt a meleg szeretetét, a mely annyira fölemeli a népet a trónhoz. Mi magyarok naponta bizonyítjuk a hűséges ragaszkodásunkat a király iránt, de viszont onnan hol van részünk elismertetésben? Pedig csak egy kiengesztelő szempillantás, egy mosolygás s mindjárt más volna a hangulat. Hogyan érezzük mi, hogy nem az osztrák császár uralkodik felettünk, hanem a magyar király, a kinek a szíve tele van felséges szeretettel. Kiterjeszkedik egy fontos kérdésre, a mely nem aktuális ugyan, de kezd feledésbe menni. A korona őrzéséről szól. A korona őreit tudvalevőleg a király kijelölésére, a törvényhozás két háza választja. Így tehát a nemzet gondoskodik arról, hogy a korona illetéktelen főre ne jusson. Arra azonban nincs biztosíték, hogy a korona fizikailag is őriztessék. Pedig ha — isten ments — összeközös támad a korona s a nemzet között, akkor a korona könnyen méltatlan kezébe kerülhet. A korona fölött most a főudvarmester intézkedhetik, a kormánynak nincs ott szava. Azt így akármelyik tagja a dinasztának kiviheti külföldre, néhány magyar ur jelenlétében megkoronázza magát és magyar király. A koronát úgy kell őrizni, hogy ahöz egyedül és kizárólag csak a nemzet férhessen. Az nincs sehol megírva, hogy a koronát Budán, a főudvarmester rendelkezésére álló helyen kellene őriztetni. Legjobb volna a koronát a parlament helyiségében őrizni.

Holnap Eötvös Károly, pénteken Polónyi Géza és szombaton báró Bánffy Dezső fog felszólalni.

A háboru.

— Távirati tudósítás. —

Port-Arthur ostroma közeledik a befejezés felé. A japán ostrom-ágyuk mindjobban előre tolakodnak s ha az előjelekből ítélni lehet: a keletázsiai hatalom eme szimbóluma nemsokára — talán a hét végén japán kézbe kerül.

vegyenek felőlünk! Boldogságban, esőndben fogunk elrejtőzve élni, csupán egymást szeretve, egymás boldogulását kérve Istentől, távol minden bántó nagyvilági zajtól. Ot... a Kárpátok tövében, erdő hűs vadonában, kiesiny fészünk ott rakom meg, ott fogjuk hallgatni madár dalolását, lombérdő zugását, szívkünk dobogását! jőjj el vélem, hallgass szíved sugallatára, ne légy tovább is itt ez epesztő, sorvasztó falak között, ott boldogság vár, egy szerető szívnek hangos dobogása, itt el fogsz hervadni, korán, idő előtt, virágaid között...

— Paripám oda lenn reád vár, az őrt megvesztegettem, száz veszélytől ne félj, véled leszek, őrző angyalodként, — oly kedvező az éjszaka is, jér kövess!...

— Követni foglak! — suttogta a leány lázas, kipirult arccal. — Követni!... Tamás lovag egy heves mozdulattal karjaiba zárta szerelmesét s szenvedélyes, forró csókkal zárta le ajkát — — — — —

A csöndes virágok ott a kis szobában, Szentenyedy Éva féltett kedveltjei, olyan busan hajtották le szép fejüket... érezték, hogy a szerető szívet, ki gondosan ápolta őket, most egy végtelen űr választja el tőlük s hogy ők most már árván maradnak bánatukkal...

Az elmúlt napokban nagy események történtek a szárazföldön is. Kuropatkin előretolt csapatai kénytelenek voltak visszavonulni s a japán II. és III. sereg Niucsang és Tasicsao felé nyomul, a melyet az oroszok „sietve megerősítenek.“

Ez a „sietve megerősítés“ nem jelent annyit, hogy az oroszok a bekövetkezendő előnyomuláskor minden áron meg is fogják védeni. Ez a hír, úgy látszik, csupán Pétervárnak szól s sem Okunak, sem Kurokinak nem okoz fejfájást.

Az első japán hadtest ez alatt Mukden felé nyomul Kuroki vezérlete alatt. Ugy látszik, hogy az esős időszak éppen nem gátolja meg a japánokat abban, hogy az oroszokat minden fontosabb pozíciójukból ki ne kergessék.

Mai távirataink a következők:

London, július 12.

Az itteni japán követ kijelenti, hogy Olaszország és Oroszország ama szándéka, hogy az olasz tokiói követet Szent-Pétervárra áthelyezték, a legnagyobb kellemenségeknél lehet kuforrása. Japán elvárja Olaszországtól, hogy ezt a kérdést a méltanyosság és Japán kívánsága szerint oldja meg.

London, július 12.

Port-Arthur ostroma tegnap egész nap szünetelt. A csapatok az ostrom-ágyuk elhelyezésével voltak elfoglalva, a mely sikerült is, a nélkül, hogy e munkájában Port-Arthurból megzavarták volna. Azt hiszik, hogy Port-Arthur ostroma ma éjjel ismét kezdetét veszi.

Szöul, július 12.

A haditudósítók és katonai attasék első alkalommal kaptak engedélyt a háboru kitörése óta, hogy résztvehessenek a japán hadsereg előnyomulásában, míg ez ideig kénytelenek voltak Kuroki főhadiszállásán maradni.

III.

Szentenyedy Dénesnek nehéz, nyommasztó álma volt, valósággal üdítően hatott rá az ébredés. A mult idő járt vissza olykor-olykor hozzá... a rég mult időből egy szomorú árny zaklatta nyugalmát. Az a nő, a kiről vakon hitte, hogy megcsalja őt, pedig maga volt az a lilium tisztaság, s a kit az ő féktelen gyanuja agyongyötört, az elmúlása kergetett megtört szível. Most is látta, hideg árnykézzel meg is érintette őt úgy, hogy kiverte arcát a verejték s egész testén csak úgy gyöngyözött a forró láz, míg nem fölébredt lelket ölé álmaiból.

Még akkor is hallotta ismétlődni a suttogást, mire kitért szenvedélye tüze s rohant belső szobájába a fegyverért, hogy véres boszút álljon a gazon, ki lánya tisztaságát beszenyezte. Dörgő léptekkel rohant vérben forgó szemekkel a szoba felé, hol már megsejtették a szerelmesek a szörnyű valót. Gerendy Tamás a várkastély hátsó részére nyíló ablakot tépte fel, hogy leugorjék a mélységbe, de visszatartotta szerelme s az életösztön, inkább az udvarra ugrik, ott még van ut a szabadulásra, az udvari nép csöndes, míg felcélhelődik ki is onsonhat, a hid le van bocsátva, ott a közeli erdő s bele veti magát.

VIDÉK.

Az asszonyháboru.

— Saját tudósítónktól. —

Iszonyu vérengzés történt tegnapelőtt este a Külfüregd pusztán, a hol két béres asszony veszekedése vérengzéssé fajult, minek folytán két emberélet pusztult el. Hosszu György és Török Ferenc, mint béresek szolgáltak a pusztán. Együtt laktak a béres házában, a hol közös konyhájuk volt. A két férfinak egymással nem volt semmi baja, az asszonyok azonban, a mint ez a közös konyhán történni szokott, sehogysem tudtak békében élni; napirenden volt köztök a civakodás.

Tegnapelőtt délután is kitört köztük a háborúság, miközben Hosszuné egy tejesfazekat vágott Töröknek fejéhez. Az véres fejjel sikoitva futott az istállóban foglalkozó férjéhez, a ki mikor felesége dult ábrázatát meglátta, rohant be a béreslakba, hogy elégtételt szerezzen a felesége bántódásáért. Hosszuné azonban el volt készülve a támadásra és egy baltával várta Törököt, a ki szerencsésen félreugrott az asszony támadása elől. Felkapott a konyhában egy éles konyhakést és azt markolatig döfte Hosszuné mellébe, a ki hörögve összeesett. — Ebben a pillanatban futott be Hosszu György is egy vasvillával a kezébe s a mint feleségét a vértől borítva megpillantotta, hatalmas csapást mért az előtte álló Török Ferenc fejére, a ki egy jajszó nélkül bukott a földön vonagló Hosszuné mellé.

Erre aztán már összefutott az uradalom összes cselédsége, a kik aztán olyan alaposan elverték Hosszut, hogy csak nagynehezen tudta a helyszínre vitt orvos eszméletre hozni. Török Ferencet és Hosszunét azonban már halva találta. A helyszínen megjelent csendőrség a gyilkos Hosszu Györgyöt súlyos sérülése miatt nem tudta letartóztatni, de a helyszínre érkezett királyi ügyész rendelkezésére bevitték a szegszárdi kórházba.

A vadember. Különös esetről értesít fogarasi tudósítónk. Máté György és Csibi Dávid csendőrök a bucsini erdőben járva,

Pillanat alatt lenn volt az udvar kövén, de a mint feltépte az ablakot, letörte Szentenyedy Éva legszebb virágait s azok bánatosan, hervadtan hajtották le bus fejüket... Ő maga pedig ott feküdt az udvar kőköcskain, félig elaléltan, egy kis ideig, de ez elég volt arra, hogy Szentenyedy Dénes féktelen dühében előtte teremjen rettenetes szabályjával.

— Pokolra vedel, hitvány nyomorult! — üvöltötte eltorzult arccal s a kábultságából magához tért lovag iszonyu ütést érezve, ismét földre rogyott s egy kínos sóhajlás után a halál ült ki vértelen sápadt ajkára.

IV.

Lassan szürkülni, majd világosodni kezdett, a felkelő nap áttörte a nehéz éjszaka sötétségét s bibor sugarai oda tüzték a várudvarra, hol piros vérfoltok jelezték az éjszakai küzdelmet.

...Szentenyedy Éva pedig szivtépő fájdalommal vonaglott hervadt virágai között, melyeknek sorsa most az övéhez olyan hasonló...

Letört virág — hervadt virág... oly szomorú a sorsod...

„Annó 1615... szomorú dolgok estenek ez évben Szentenyedy uram várában“ — jegyezte a diák.

Mónus Ferenc.

TOLNAI DÁNIEL

— czipő-áruháza —
DEBRECZEN, PIACZ U. 49. SZ., POSTÁVALSZEMBE

Tavaszi és nyári czipők, remek formákban

megérkeztek.

egy fa tövében egy elvadult kibézésű oláh parasztot láttak térdelni. Megszólításukra a szerencsétlen egyáltalában nem felelt, midőn pedig az egyik csendőr közeledett hozzá, ijedten elszaladt és egy sziklaüregben eltűnt üldözői szeme elől. Majd rövid idő múlva kövekkel kezdte dobálni a csendőröket, kik félrevonulva, lesbe állottak. Nemsokára kibujt az oláh rejtkehelyéből. Ekkor a vadember és a lesben álló csendőrök között borzasztó küzdelem fejlődött ki. Az oláh hatalmas erővel támadt Máté Györgyre, leterítette a földre és csak akkor hagyott fel a verekedéssel, midőn Csibi oldalába döfte fegyverét. Az életveszélyesen sérült embert a csendőrök beszállították a faluba, hol az orvos ápolás alá vette. A titokzatos állapot ember kiléte ismeretlen.

Gyilkos férj. Lovrinból írják, hogy Müller Sándor ottani lakos feleségével, Thil Annával összeszólalkozott s annyira földühösödött, hogy egy a kezében volt konyhakéssel úgy hasbaszurta, hogy az asszony még aznap meghalt. A perjámosi csendőrség a tettest elfogta és átadta a bílédi járásbírósnak.

Az öngyilkos pénze. Valkányról írják, hogy Belinczán János ottani lakos háza padlásán egy eke húzó láncsal föl akasztotta magát. Tettének oka ismeretlen. Belinczán vadházasságban élt Balind Erzsébettel, a ki mikor észrevette, hogy férje meghalt, annak ágyában elrjtve volt 300 korona pénztét magához vette és elrejtette. A csendőrség azonban kinyomozta a pénzt, melyet az asszony bevarrt ruhájába. A pénzt elkobozta, Balindné pedig az ügyészségnél följelentette.

Bányarobbantás áldozatai. Rékásról írja tudósítónk: A Gál József féle Lukareczi kőbányában a szokásos bányafejtő robbantó munkálatokat végezték, a mely közben a dinamit két bányamunkást megölt. Lehetetlennek tartjuk, hogy a szükséges övrendszabályokat meg nem tartották volna és hogy a hatóság kötele-felügyeletének mulasztása miatt esett áldozatul a szerencsétlen két munkás. Ezen mindenesetre a vizsgálat lesz hivatva kideríteni.

Halálos baleset. Szalac-ról jelenti levelezőnk, hogy Kertész József fafuvarozás közben halálos szerencsétlenség áldozata lett. A szalacsi dombon felborult a kicsi s Kertész a farakás alá került. A szerencsétlen embert holtan huzták ki a farakás alól. A mint a vizsgálat kiderítette, halálát saját gondatlansága idézte elő.

Halálos szerelem.

Dráma Budapesten.

Budapest, július 14.

Hiába, a meddig a világ világ lesz, mindig lesznek érzékeny szívű, exaltált természetű emberek, a kik ha szerelmesek, meghátrálnak a legcsekélyebb akadály elől inkább meghalnak, sem hogy megbirkóznának a többnyire csak vélt nehézségekkel. Ma éjjel ismét meghalt két szerelmes ember. A Csombor Imre révén hírhdté vált Aranysas szállóban az Ullői-ut 12. szám alatt vetettek véget közös elhatározással az életüknek Lázár István 69. gyalogezredbeli katonája és Kis Mari leány. Este tíz óra felé jöttek a szállóba, a hol rövid vacsora után bezárkóztak az egyik elsőemeleti szobába.

Éjjel félkettő felé a portás két revolverlövést hallott a szoba felől. Rendőrt hitt, a kinek a segítségével feltörte az ajtót. Kis Mari az ágyon, Lázár István pedig a földön feküdt, mind a ketten felöltözve. A mellükből patakzott a vér. Még éltek, mikor rájuk törték az ajtót. Mire azonban a mentők a tragédia színhelyére értek, elvérzettek. A férfi is, a leány is három-három leragasztott levelet hagytak hátra s egy papírral, a melyre a leány ökölnyi, bizonyos betűket írt, hogy:

„Nevem Lázár István és Kis Mari.“
A szálló személyzete értesítette a történetekről a rendőrséget és a térparancsnokságot. A rendőrségről dr. Gregusz fogalmazó és dr. Faitay rendőrovos jöttek a helyszínére, a térparancsnokságtól pedig egy alezredes jött ki. Az előbbiek a leány leveleit, köztük egy Schwarcz Józsefnének címzettet vették magukhoz. Lázár levelét, a melyek közül az egyikben századosától, a kinek tisztiszolgája vol, érzékeny bucsut vesz s bocsánatát kéri, hogy az ő revolverével lőtte magát agyon, — az alezredes vitte el.

Kis Mari Schwarcz Józsefnétől, a kinek az Ullői-ut 48. szám alatt szolgált, szintén érzékeny bucsut vesz s azt írja, hogy már hat hónap óta hordja szíve alatt Lázár István szerelmének gyümölcsét s minthogy egyelőre nem lehet az övé, inkább meghal, sem hogy elviselje ezt a nagy szégyent. Lázár István holttestét a XVI. számú helyőrségi kórház halottasházába, Kis Mari pedig a törvénytörési orvostani intézetbe szállították.

A máv. igazgatóságának decentralizációja már megkezdődött.

— Fővárosi tudósítónktól. —

Mint ismeretes, Hieronymi jelenlegi kereskedelmi miniszter, mint a pénzügyi bizottság tagja, az 1903-ik évi költségvetés tárgyalásakor követelte, hogy az államvasutak igazgatása, mely nagyon nehézkes, decentralizáltassék. Most, hogy ő került az ügyek élére, tüzzel-vassal pusztítja a régi rendszert.

Nemcsak szaporítja az üzletvezetőségek számát, hanem nagyobb hatáskörrel ruhazza azokat fel, az igazgatóságot teljesen feloszlatja és azokat a szolgálati ágakat, melyeket decentralizálni nem lehet, a kereskedelmi miniszteriumba helyezi be. Ezen decentralizáció hírének a kiszivárgása folytán kelt lábra az a hír is, hogy Ludvig Gyula elnökgazgató, ki e hó 15-én kezd meg hat heti szabadságát, szabadságidejének letelte után nyugdíjba megy.

Ezt a hírt, mint ilyen alakban alaptalant, meg is cáfolták félhivatalosan. Hát persze, ilyen alakban nem is igaz, mert szabadsága letelte után visszajön, el is foglalja hivatalát és csak a jövő év május hó 1-én, mikor a máv. igazgatósága feloszlik, megy nyugdíjba ő és a régi rendszert támogató összes igazgatók.

Csak Csákányi Marx János, a forgalmi osztály igazgatója nem várja be ezt az időt. Ő már ez év augusztus 1-én megvált hivatalától és a gázgyárak díszes és jól dotált igazgatói állásával cseréli azt föl. Mint hitelt érdemlő forrásból értesülünk, ma már ezen minőséghez elfogadta a gratulációkat is.

Legyen világosság!

A legsötétebb Debrecen.

Debrecen, július 14.

A közhangulatot fejztük ki, mikor elismeréssel adóztunk Végh Gyula főkapitánynak a közvilágítás kiterjesztésére tett javaslatáért. Ez a javaslat egyetlen helyen, csupán a gázgyárban nem talált szíves

fogadtatásra. Az audiatúr alles a pürs elvénel fogva nem zárkóztunk el ettől a véleménytől sem, jólehet, ez szembeütközik a közönség érdekeivel, de válasz nélkül éppen a közérdek szempontjából nem hagyhatjuk.

A gázgyári vélemény szerint a gázlámpák egyrészt azért oltják el korán, mert ezt a városi szabályzat így rendeli. Ki mondta, hogy nem rendeli? Senki, De azt mondjuk, hogy ha rendeli, hát rosszul rendeli. A főkapitány javaslatát éppen azért tette és indokolta meg, mert javítást akar a közvilágítás terén elérni. Első ebben, hogy ne oltogassák el a gázlámpákat.

A gázgyár jogosulatlanul tartja a panaszt, hogy a világítási vállalat a világítás kiterjesztésével nem foglalkoznék. Hiszen nem is abban kulminál a panasz, hogy nem foglalkozik, hanem, hogy csigalassúsággal terjeszti ki a világítást. A közönség érdeke, a közterheket viselő lakosság méltánylása, sürgősebb lebonyolítást provokál.

Vége azt mondja a gázgyár vezetősége, hogy a viszonyokban való járatlansága a cikkírónak, mikor azt állította, hogy a világítási vállalat kielégítő üzleti eredménye csak az utcai világítással való takarékoságból származik. Nem kell elcsürni csavarni az állítást. Nem ezt állítottuk, hanem azt mondtuk, hogy a gázgyárnak „kizárólagos jogával könnyű nagy eredményeket elérni, ha még az utcai világítás kiterjesztésében is szűkeblüsködik.“

Ez nagy különbség. Azt teszi, hogy a gázgyárral szemben nincs és nem lehet más világítási vállalat. Azt teszi, hogy a gázgyár javára úgy állapítják meg az árakat, a köbméterenkénti fogyasztásokat, hogy feltétlenül haszna legyen belőle. Csak hogy ebben nincs köszönet. Ha a világítási jogot annak idején magánvállalat kapja meg, ma messze tul járnánk.

Először szerződésileg kötelezte volna a hatóság a versengő vállalkozókat, hogy a légszesz és a villamos világítást kölcsönösen vezesse be. Az a vállalat nem bujhatott volna ki a villamos világítás alól, sem azon a címen, hogy sokba kerül, sem azon a címen, hogy nem fizeti ki magát. Másodszor a magánvállalat életbelépésének percében tíz krajcárjával fizette volna a lakosság a légszesz köbméterjét, holott a gázgyárnak már évek óta tizenkét krajcárt fizet a fogyasztó közönség.

Mikor a tizenkét krajcárt kivetették, vagy ki akarták vetni, azzal argumentáltak, hogy a közvilágítás fejlesztése megkívánja ezt az áldozatot. No hát áldozott a közönség. Tessék hát elsősorban a közvilágítás kiterjesztésével megnyugtatni a háborgó közönséget. Nem a gázgyár áldozata lesz ez, hanem a közönségé, a mely a tizenkét krajcáros gázzal már megfizette ezt a kiterjesztést. Ha a főkapitány sürgeti, helyesen teszi. A város lakosságát képviseli, érdekeit támogatja. Nem kíván lehetetlenséget, csak közszolgálatot és ígért beváltását.

Végh Gyula különben csak javaslatot tett, de helyes és jogos alapon tette. A közhangulat mellette van, a polgárság támogatja kívánságát.

Várjuk a tanács döntését. Addig is, azonban, ha a gázgyárnak tetszik, szívesen beszélgetünk erről a témáról.

UJDONSÁGOK

A halál küszöbén.

— Menekülés a nyomor elől. —

Tegnap újból szaporodott az öngyilkosok száma Debrecenben. Egy szegény asszony 3 gyermekével együtt a legnagyobb nyomorban élt a Tanító-utca 14. szám alatt.

A gyöngye lelkü asszony nem tudott megbirkózni az élet küzdelmeivel.

Az utóbbi időben meg épen nem sikerült neki semmi, nem tudott munkát szerezni. — Mindég mondta is a házbelieknek:

— Meglátjátok, elpusztítom magamat.

Tegnap azután beváltotta fenyegetését. Felakasztotta magát az ajtó sarkára.

Kis gyermekei azonban észrevették tettét, nagy lármát csaptak s az asszonyt a szomszédok levágták.

Már teljesen eszméletlen állapotban volt, de mégis sikerült eszméletre ébreszteni.

Az esetről jelentést tettek a kerületi kapitányságnak s az ügyet Végh Gyula főkapitány maga vezeti, megkísérli azt is, hogy valamilyen segítyt eszközöljön ki a városi tanácsnál a szegény asszony számára.

A jó szivü közönség is nagyon nemesen cselekszik, ha a szegény asszonyt egy kis segítségben részesíteti, hogy a szegény 3 gyermek legalább éhséget ne szenvedjen.

* **Kinevezés.** Bereznay Miklós debreceni m. kir. igazolványos esendőrőrmester a budapesti kir. ügyészséghez irnokká neveztetett ki.

* **Főhivatalnokok nyugdíjazása az államvasutaknál.** Az államvasutaknál a legközelebbi napokban nagy nyugdíjazások lesznek, a melyek különösen a főhivatalnoki személyzetet érintik leginkább. Hieronymi Károly kereskedelemügyi miniszter eddig harmincöt államvasuti főhivatalnok nyugdíjaztatását rendelte el.

* **Piknik a tennispályán.** Tegnap avatta fel a 39. háziezred ujonnan épített pavillonját a nagyerdei tennispályán, ez alkalomból minden tekintetben fényesen sikerült pikniket rendezett az ezred tisztikara. A tennispályák és pavillonok fényesen ki voltak világítva a lámpionok özőnétől s vígan perdültek a tennispályán táncra a párok a háziezred kitünő zenekara mellett. Ott voltak a város részéről Kovács József polgármester, Veesey Imre főjegyző, Szabó Kálmán tanácsnok, Acél Géza főmérnök, Szilágyi Imre mérnök és Varga Elemér dr. polgármesteri titkár és a háziezred tisztikara családjaikkal. A gazdag lakománál nemes Vogel Pál ezredes s katonai állomás parancsnok magyar nyelven köszöntötte ékesen fel Kovács József polgármestert, majd a polgármester az ezred tisztikarát s Veesey Imre főjegyző a jelenlevő hölgyköszorut. Jó zene s kitünő kedv mellett a

társaság reggel felé oszlott szét. Külön megemlítésre méltó Lépes Győző főhadnagy két léghajója, melyet igen ügyesen s hivatásra mutató szakszerűséggel felengedett, az egyik a város színeit tüntette fel, a másik nemzetiszínü volt. A háziezred által létesített tennispálya a nagyerdő látványosságai között tartozik és pedig méltán s kívánatos volna, ha e pályát előkelő körök nagy mértékben látogatnák.

* **A gazdaközönség figyelmébe.** A vámospécsi országuton az állami ut munkálatai folyamatban lévén, ezen utnak egyelőre a 8—12 kilométerig terjedő része e héten a közlekedés elől el lesz zárva mindaddig, míg a munkálat be nem lesz fejezve. Felhívatik tehát a gazdaközönség, hogy ezen idő alatt az országot baloldalán, a kiágazó és ugyan oda vissza vezető dűlő uton közlekedjék; azon birtokosok, kiknek földjük a munkában levő ut mellett fekszik és más uton területeikhez nem juthatnak, az építés alatt álló ut baloldalán 2. M. széles ut patkáját használhatják. Dr. Tóth Mihály, mezőrendőr-kapitány.

* **A hadtestparancsnok humánus rendelete.** Lovag Schwitzer táborsernagy, a VII-ik hadtest parancsnoka, humánus rendeletet küldött az ezredparancsnokságokhoz. A szerencsétlenségek elkerülése végett meghagyta a táborsernagy, hogy a forró nyári hónapok alatt a katonai gyakorlatok legfőlegb délelőtt 10 óráig tartssanak. Tíz órakor a legénységnek be kell vonulni a laktanyába. A hadtestparancsnok szigorúan utasította az ezredparancsnokságokat a rendelet betartására. A szegedi 46. gyalogezred parancsnoka már e hó elején elrendelte, hogy a gyakorlatozást délelőtt fél 10 órakor kell naponta befejezni.

* **Gazdákat és iparosokat érdeklő elvi határozatok.** A minisztertanács kimondotta, hogy ha a mezőgazdasági szerződés nem a községi jegyző, hanem a jegyző által felfogadott irnok előtt kötött, ki a községi előjárásnak nem tagja: akkor az ily szerződés a törvényes alakosságoknak nem felel meg s az abból támadható kérdés elbírálása nem a közigazgatási hatóság, hanem a kir. bíróság jogkörébe tartozik. — A kereskedelmi miniszter egy egy feltetjesztés alapján úgy határozott, hogy a munkakönyvet tanonebizonyítvány nélkül is ki kell állítani, ha az illető igazolja, hogy a 15 életévét betöltötte és valamely iparosnál mint segéd felvétetik.

* **Megszökött az előleggel.** Ezelőtt két hóval megfogadta Kertész Sándor kereskedő Dékány Dániel hetest, ki előleget is vett fel és a szolgálati könyvét is Kertésznél hagyta. Másnap kellett volna helybe állnia, de azóta hirt sem hallottak felőle. A hetest most a rendőrség keresi.

* **Vissza vágyódik.** Süveges Jolánt minden héten kétszer toloncolják ki Debrecenből, de ugyanannyiszor vissza tér. Azt mondja, nem tud Debrecen nélkül megélni. Tegnap megint hazatoloncolták. Mikor elindultak a toloncok, vissza szolt a kulcsárnak:

— Megint itt leszek vasárnapra.

* **A megrendelések gyűjtése.** A megrendelések gyűjtéséről szóló törvénynek sok a barátja, de sok az ellensége is. Különösen a vidéki városok látták szívesen a törvényt, melynek egyes rendelkezéseitől remélték, hogy a helyi ipar és kereskedelem fel fog lendülni. A törvény ellenségei viszont az osztrák gyárosokból és a fővárosi kereskedőkből kerültek ki, akiknek érdekeit a javaslat nagy mértékben megtámadta. — A fővárosi kereskedők nem is nyugodtak

és minden követ megmozgattak, hogy a törvénynek rájuk nézve sérelmes intézkedései kijavittassanak. A kereskedők törekvései, úgy látszik, sikerrel járnak, mert Hieronymi miniszter a törvényt reformálni akarja. Mielőtt a reform elkészülne, a miniszter szaktanácskozást szándékozik egybe hívni, a hol a panaszok és a törvény sérelmes intézkedései, valamint a reformra vonatkozó dolgok megtárgyalatnának.

* **Tegnap halottak.** Az anyakönyvi hivatalhoz tegnap a következő halálozásokat jelentették be: Nagy Róza ev. ref. 5 hónapos, Módis Erzsébet ev. ref. 15 hónapos, Németi Róza ev. ref. 9 hónapos, Sipos Róza ev. ref. 2 hónapos, Nagy Sámuelné Vajkóczki Terézia róm. kath. 44 éves, Fülöp József ev. ref. 4 éves, Barbócz Zsófia ev. ref. 6 napos, Makai János ev. ref. 18 napos.

* **Tűz a temetőben.** Tegnap déli egy órakor a Dobozi temetőnek a kaszárnya felőli oldalán a gyepp meggyuladt. A tűzörség kivonult, de a Pavillon-laktanya katonai tűzoltósága akkorra már eloltotta a tüzet. A gyepp mintegy 200 négyzetméternyi területen égett el. A tűz, melynek oka ismeretlen, könnyen veszélyessé válhatott volna, mert a nagy szárazságban a temetőt beárnyékoló ákácfa is tüzet foghattak volna.

* **Három gyermek — regénye.** Apró, kicsi gyermekek, de már is regényesre fordult az életük. Oller Szabó Józsefné jelentkezett a rendőrfőkapitányságnál s előadta, hogy 3 szép kis gyermekét örökbe szeretné adni, miután nem tud a sorsukról gondoskodni. Ez tegnapelőtt volt, tegnap pedig jelentés jött a rendőrséghez, hogy Oller Szabó Józsefnét kényszerítéssel küldték haza illetőségi helyére, a hova azonban nem érkezett meg. Valószínű, hogy előbb a 3 gyermek sorsát szeretne volna biztosítani. Egy szép kis fia s két leánygyermek van.

* **Elboosájtott cigányok.** A debreceni esendőrök 3 cigányt fogtak el kóborlásban. A nagy mértékben gyanus cigányokat a esendőrök beszállították a bűnügyi osztályhoz, a honnan azonban szabadon eresztették őket. Tegnap pedig sürgöny érkezett a esendőrséghez, hogy a 3 cigány veszedelmes betörő tolvaj, tartóztassák le. De már későn.

* **Elsőrendű budapesti női zenekar** átutaztatában a Magyar Király kávéházban néhány estére terjedő hangversenyét ma este kezdi meg, mely hét nő és két férfiből áll. Hűsítő italok és pontos kiszolgálásról Eröss Jakab kávé gondoskodik.

* **Letzter József fényképészeti, festészeti és fényképnagyítási műterme Piac-utca 44. Dr. Ujfalussy-ház. Állandó fényképkiallítás a műterem kapubejáratánál lévő kirakatokban.**

* **Egy jó családból való fiu tanuló** a fényképészeti másoláshoz és egy gyakornok a műterembe Letzter József fényképésznél felvétetik.

* **Kézi táskák kiállítás Mentzenél.**

* **Aradvidéki kitünő asztali óbor,** 1 liter 32 krajcár Tóth Kálmán fűszer- és bor üzletében.

* **Angol zephir turista ing 2 frt Feketénél.**

* **Mentze Henrik ujdonságok áruházában** igen olcsón lehet vásárolni.

* **A Polgári takarékos és segélyszövetkezetnél** egy kereskedelmi iskolát végzett fiatalember, mint gyakornok állást nyerhet. Kérvények az intézetnél (Piac-utca 83. sz. a.) nyújtandók be.

TÁVIRATOK.**A Ház feloszlatása.**

Budapest, július 13. A mai ülés szünete alatt a folyosón beszéltek, hogy a Ház üléseit október végeig elnapolják. A mint a civilistára vonatkozó javaslatot letárgyalják Tisza István gróf miniszterelnök rögtön feloszlatja a Házat. Azonnal Ischbe utazik, a hol a király kihallgatásra várja s Tiszát — meghallgatja az őszi munkaprogramra vonatkozólag.

A képviselőház ülése.

Budapest, július 13. Szathmári Mór tiltakozik, hogy a civilistából magyarul nem tudó főhercegek is részesülnek. Az is abnormális állapot, hogy a főhercegek a hadseregben a legmagasabb rangot viselik.

Hock János: Mind tábornok, trombitás nincs köztük egy se, pedig azok nagyobb szükség van.

Szathmári a civilistára vonatkozó javaslatot visszautasítja.

Wlad Aurél interpellál ezután. Kifogásolja, hogy a vajdahunyadi vasgár igazgatója megtiltotta a munkásoknak, hogy a román daloskörbe lépjenek. Kéri ezért az igazgató ellen a fegyelmi eljárást megindítani.

Felkiáltások balról: Nagyon okosan cselekedett!

Wlad Aurél: Felemlíti ezután, hogy az erdélyi választói névjegyzék összeállításánál nagymérvű visszaélések történtek. Az ülés d. u. 3 órakor ért véget.

A macedon mozgalom.

Belgrád, július 13. A minisztertanács az egyes megüresedett követi és konzuli állások betöltésére nézve nem tud megegyezésre jutni. Bulgáriába Simics Szeptiszláv, a ki jelenleg a propaganda élén áll, van kiszemelve követnek, mert fölteszik, hogy ő a macedon szervezetet vezetni tudja. A macedon organizációt Simics már régebben ismeri. Itt nincsenek bizottságok, mert a nép nem érdeklődik azok iránt. Csak a kormány teremt ilyeneket, a mikor a helyzetének a megerősítésére szükségesnek találja azokat. Akkor bizottságokat küld Macedóniába azzal az ürügygel, hogy ezek a bandák macedon organizációk. Így volt ez akkor is, a mikor Kaza-Poreben a bizottság kényszerítette a parasztokat, hogy magukat szerbeknek mondják.

Lakoma a szerb udvarban.

Belgrád, július 13. Ma volt az első diplomáciai dîner a királyi palotában. Péter király idegen uralkodók s államfőkre mondott pohárköszöntőt. Azoknak képviselőit üdvözölve, kifejtette, hogy boldog, hogy megállapíthatja azt, hogy sikerült neki uralkodása első évében a Szerbia és a külföldi államok között lévő barátsági köteléket megerősítenie és számítt a béke és a haladás érdekében a külföldi képviselők további közreműködésére is. Mint a diplomáciai testület legidősebb tagja, Durka osztrák-magyar követ azt felelte, hogy osztja az uralkodó-

nak elégedettségét a Szerbia és a nagyhatalmak között fennálló és a királytól is kiemelt jó viszonyt illetőleg. A diplomáciai testület feladatát, e viszony megerősítését megkönnyíti a kormány konzervatív békés politikájának folytatása, mely biztosítani fogja Szerbia haladásának és jólétének rendszeres fejlődését. Dumba a király és a királyi családra, valamint Szerbia virágzására üritette poharát.

A háboru.

Ufa, július 13. (Az orosz távirati ügynökség jelentése.) Miklós cár és a nagyherceg trónörökös utjokban Szaltuszt felé itt átutaztak és a vasuton a hatóságok fejei és különböző nemzetiségek küldöttségei fogadták őket, a melyek mindegyikét megszólítással tüntette ki a cár. Mikor a cár megtudta, hogy itt egy személyvonat áll, melyben a turencseni csatában megsebesült hat katona van, ama kívánságát fejezte ki, hogy ezeket látni óhajtja és jóakaratu szavakat intézett hozzájuk.

London, július 13. Csifuba érkezett kínaiak szerint megkezdődött Port-Arthur bombázása. A japánok 50,000 emberrel fogják körül a várost, a hol az élelmiszerek fogytán vannak.

London, július 13. Ujabbán érkezett jelentések szerint Port-Arthurt e hó 12-én éjjel a japánok rohammal megtámadták. A támadás azonban nem sikerült, az oroszok keményen ellentállottak s a japánok támadásait visszaverték. A japánok nagy vereséget szenvedtek.

Halálos végű verekedés egy kőszénbányában.

Budapest, július 13. Miskolcra jelentik, hogy a közeli kacsonai kőszénbánya telepen a bánya munkásai mulatságot rendeztek, a melyen a mulatozók összeverekedtek. Huszan életveszélyesen megsebesültek, ketten azonnal meghaltak.

Földrengés.

Páris, július 13. Briancon környékén a földrengés nagy károkat okozott.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Áthelyezés. Dr. Kerekes Géza nyiregyházi kir. járásbírói aljegyzőt a nyiregyházi kir. törvényszékhez, Pásztor Géza nyiregyházi kir. törvényszéki aljegyzőt pedig az ugyanottani járásbíróshoz helyezték át.

§ Elmebeteg tolvaj. Cs. Szabó Sándor hajduhadházi napszámos 12 rendbeli lopással vádolva, ezenkívül pénzhamisítás büntetéseért is, a debreceni kir. ügyészség fogházába került. A vizsgálati fogság ideje alatt azután kitünt, hogy Cs. Szabó elmebeteg. Most tehát szabadon eresztik, illetve az ügyészség utasította a rendőrséget, hogy gondoskodjanak további sorsáról.

§ Birósági kinevezések. Az igazságügyminiszter Müller János püspök-ladányi kir. járásbírói telekkönyvi betétszerkesztő irnokot, betétszerkesztő segédtelekkönyvvezető, Pálmai István hajdu-böszörményi betétszerkesztő szakdíjnokot betétszerkesztő szakirnokká nevezte ki.

§ Pofozkodás a templomban. (Távirat.) Az aradi zsidótemplomban istentisztelet közben Lebovits Herrmann kereskedő let közben Lebovits Herrmann kereskedő összeszólkozott Sonnenschein Zsigmond előimádkozóval, a ki Lebovitsot szemtelennek mondta, mire a kereskedő az előimádkozót teljes erővel arculütötte. A templomban természetesen óriási felháborodást keltett a kínos incidens. Az előimádkozó félbehagyta az istentiszteletet, a mely aztán félbe is maradt, mert nem volt, a ki tovább vezesse. Az ügy a bíróság elé került, mely elsőfokban vallás elleni vétség miatt egy napi fogházra és 10 korona pénzbüntetésre ítélte Lebovitsot. Az aradi törvényszék felelbiteli tanácsa most ezt az ítéletet megerősítette.

§ Uj vizsgálóbírák. A hivatalos lap mai száma közli, hogy az igazságügyminiszter kirendelte vizsgálóbírákúl: a nagyszombati kir. törvényszék területére Gödri Sándor kir. törvényszéki bírót; a soproni kir. törvényszék területére Elő Ferenc kir. törvényszéki bírót; a veszprémi kir. törvényszék területére Takács Lajos kir. törvényszéki bírót és a zalaegerszegi kir. törvényszék területére Szalay László kir. törvényszéki bírót; vizsgálóbírói állandó helyettesül pedig a közdivásárhelyi kir. törvényszék területére Pásztohi Tibor kir. törvényszéki bírót.

§ Hitvesgyilkosság. (Távirat.) Rebék József kecskeméti bérlő feleségének viszonya volt Sziogyártó Gábor napszámossal. Az asszony felbujtására Sziogyártó agyonlőtte a férjét, a miért aztán a kecskeméti esküdtbírószék úgy az asszonyt, valamint Sziogyártót is életfogytig tartó fegyházzal sújtotta. A két vádlott az ítélet ellen semmisségi panaszt jelentett be, ezt azonban a királyi Kuria, mint teljesen alaptalant, tegnap délelőtt elutasította.

§ Az ügyvédi kamarából. A debreceni ügyvédi kamara dr. Lukács Béla ügyvédet Debrecen székhelylyel, Dudinszky Gyula ügyvédet Nyiregyháza székhelylyel az ügyvédek névjegyzékébe felvette. — A debreceni ügyvédi kamara választmánya közhírré teszi, hogy Sívágó Gábor h.-böszörményi lakos ügyvédet, elhalálozása következtében a névjegyzékből törölte s irodája részére gondnokul Major Gyula h.-böszörményi lakos ügyvédet rendelte ki. — A kamara közhírré teszi, hogy dr. Jóna Gyula ügyvéd lakhelyét Szolnokról Kun-Szent-Mártonba tette át.

HIREK.**Éjjeli posta.****Féltékenységi dráma.**

Véres szerelmi dráma játszódott le tegnap Berlinben. Egy vadházasságban élő asszony féltékenységből meg akarta mérgezni az urát. A véres szerelmi drámáról a következőket írja tudósítónk.

Götsch Olga két év óta elvált férjétől, egy asztalosmestertől és három kiskorú gyermekével Szikora Agoston budapesti születésű munkással lépett közös háztartásba. Eleinte jól ment minden.

A vadházasság békés egyetértésben élt. Egy napon Szikora megváltozott és más leányoknak is udvarolt. Götsch Olga ezt észrevette és azóta mindennapos lett a civakodás köztük.

Tegnap este már előre kijelentette a féltékeny asszony a házastornének: Ma este még történik valami.

Senki sem tulajdonított azonban fontosságot az asszony nyilatkozásának.

Éjjel felé tért haza Szikora, aki természetesen nem valami kedvesen fogadtatott.

— Agyonüttek, te hütlén. — támadt rá az asszony.

Szikora azonban — ugylátszik — már hozzá volt az ilyen jelenetekhez szokva, mert nyugodtan feküdt ágyba.

Kis idő múlva elesendesült a haragos asszony, de a mikor észrevette, hogy férje álomba merült, lassan kiment a konyhába és megkezdte munkáját.

Szikora hirtelen csak arra ébredt fel, hogy valaki erőszakosan fessegeti a száját. Az asszony látva, hogy Szikora felébredt, izgatottságában a kezében levő mérget, — a melyet Szikorának a szájába akart önteni, — az arcába öntötte. Szikora fájdalmában segítségért kiáltott, a melyhez a megrémült asszony jajveszékélése is járult.

A nagy lármára berohantak a szomszédok és mindenekelőtt Szikora fájdalmát akarták enyhíteni.

Szikorát a kinék az arcát a mérget egészen összegegette és valószínűleg a két szemét világot is el fogja veszíteni, a kórházba szállították.

Az asszonyt a rendőrség bekísérte.

Santo Dumont kalandja. (Éjjeli expressz tudósítás.) „Echo des Deux Mondes” című Párisban megjelenő folyóiratban Santos Dumos, a világhírű léghajós egy kalandját írja le, úgy a mint azt a braziliai léghajós maga mondja el:

— Négy barátommal egy nagy léghajóba szálltam fel Vaugirardban. Felszálláskor igen esékély szél fújt. Lassan emelkedtünk, mialatt egy légáramlást kerestünk. De ezer méter magasságban sem találtunk ilyet. A mikor 1500 méter magasságba értünk, megálltunk. Csak úgy tudtunk emelkedni 2000 méter magasságig, hogy megkönyvitettük léghajónkat, kihajítva a tulsúlyt. Kezdtünk alászállni és akkor különös dolog történt. A kék, fehértlen napsugárban uszó égen teljes nyugalomra, mozdulatlanságra voltunk kárhoztatva. Főlkül lebegtünk anélkül, hogy akár fölemelkedtünk, akár teljesen alászállhattunk volna. Páris fölött voltunk. Eleinte nevetünk rajta, később elfáradtunk, majd nyugtalanokká lettünk, úgy hogy mindenáron horgonyt akartunk vetni. Veszedelemessé válhatott volna a helyzet, mert utitársaim hideg vére nem számíthattam, a kik még nem voltak tapasztaltak a léghajózás terén. Már kezdtünk gázt is veszteni. Végre lebozsítkozhattunk és ezer veszély közt földet értünk.

Közgazdaság.

Gabona tőzsde.

Buza októberre	9.26—9.27	K.
Rozs októberre	6.86—6.87	"
Tengeri júliusra	—	"
Tengeri augusztusra	5.58—5.59	"
Tengeri 1905. májusra	5.90—5.91	"
Zab októberre	6.65—6.66	"
Káposztarepce augusztusra	10.35—10.45	"

Budapesti sertésvásár.

(A kőbányai sertéskereskedelmi csarnok jelentése 1904. júli. 12-én.) Jegyzések: Magyar első rendű öreg nehéz, páronként 400 kilogrammon felüli súlyban — fillértől — fillérig, öreg közép páronként 300—400 kgr. — fiatal nehéz páronként 320 kilogrammon felüli súlyban 114—115 fillérig. fiatal közép páronként 251—320 kgr. súlyban 115—116 fillérig. fiatal könnyű 250 kgr. súlyban 115—116 fillérig.

CSARNOK.

A testvérek.

— Regény. —

Írta: Than Gyula.

(Folytatás.)

Alig várta a nevelő, hogy együtt ebédeljen, vagy vacsorázzék a család. Olyankor mindig szemből ült Margittal s zavartalanul, hosszan csodálhatta a bájos leányt. De bármennyire kereste, arra alkalmat nem tudott találni, hogy beszélhesse Margittal. Pedig ezért hön áhitozott. Megakartá mon-

dani neki, hogy mennyire szereti, hogy imádja, nélküle nem élhet s ha hozzá megy feleségül, boldogzá teszi.

Margit észrevette, hogy milyen meleg rokonszenvvel viseltetik iránta a nevelő s éppen ezért kerülte. Nem akarta egyetlen szóval sem gyújtani s egyre jobban fejleszteni azt a szerelmet, a melyet a nevelő ur bár nem szólt róla, titkolni még sem tudott.

Két nap múltán éppen a vacsorától állottak fel, mikor a nagyságos asszonyt kiszólitották. Korlát pedig a kis leánykájával beszélgetett. A nevelő hirtelen oda fordult Margithoz és sugva annyit mondott neki:

— Beszélnem kell önnel!

— Miért?

— Fontos dolog.

Margit az hitte, hogy a nevelő talán hallott, vagy tud valamit arról, a mi közte és Csontainé között történt. Az ifju lángoló szerelméről néhány percre megfeledkezett. Ha Csontainéra gondolt, akkor minden már elveszett számára.

— Meg akar hallgatni? — ismételte a nevelő.

— Csakugyan fontos dolog?

— Rendkívül.

— Engem érdeklő dolog?

— Csakis önt.

— Hát hol akar velem beszélni?

— Keljen holnap reggel korán. Sétáljon ki a nagy parkba. Ott elmondok mindent. Ott lesz?

— Ott! — válaszolta határozottan Margit.

A veres képű nevelő szívet valami édes melegség öntötte el. Margit, a kit ő úgy imád, meghallgatja őt. Hiszen ennek a gondolata is méltán ébreszthet gyönyörűséget az ő lelkében.

(Folyt. köv.)

Csak e hó 25-éig!!

Szönyegraktárunk athelyezése miatt az összes ott lévő árukat leszállítottuk.

Különös olcsó alkalmivétel képen ajánlunk:

Több száz drb. szőnyegmaradékot féláron.

Visszamaradt függönyöket féláron.

Bútorszövet maradékokat féláron.

Egyes ágy- és asztalterítőket féláron.

Egyes flanel takarókat fő áron.

Bosznay J. és Társa

szőnyegháza, Kossuth-utca 11.

Csak e hó 25-éig!!

Mosó férfi ruhakelme

Sepsi-Szt. György-i

magyar gyártmány,

1 öltönyre való

3.50—5 frtig.

DONOGÁN és SOMOSSY

Kunz József és Tsa utóda özégnel

Debreczen, Kistemplombazár.

Könyü pénzkereset

3—400 kor.

havi jövedelemre tehetnek szert és később fix fizetéses állást nyerhetnek oly intelligens és megbízható urak (nők is), kik függetlenségük megtartásával örökös és biztos megélhetést óhajtanak maguknak teremteni.

Állásban lévő hivatalnokoknak, mint mellékfoglalkozás, nagyon ajánlható. Állás nélküli tisztviselőknél pedig okvetlenül meg kell ragadni az alkalmat, hogy existenciájukat biztosíthassák. A szakban teljesen járatlanok rövid idő alatt be lesznek oktatva. — Bővebb felvilágosítás: Péterfia-u. 40. sz., lent az udvarban.

1 liter

Borhegyi borviz

8 krajczár,

mely kitünő, üdítő egészséges ital, kapható

Máyer Lenőnél

előbb

Gereby Fülöp utóda Debreczen.

Üveg betét 4 krajczár.

Pénzkölcsönt!

7 százalékra Állami alkalmazottaknak, gazdálkodóknak, iparosoknak és minden hitelképes egyének 200 koronától a legmagasabb összegig havi vagy 1/4 évi törlesztésre, konvertálók birtok és házkölcsönöket 10—65 évi előnyös törlesztéssel vagy felcserelem azokat 4 százalékos kölcsönre.

Radó Mihály, bankbizományos Budapest,

Szövetség-utca 11-ik szám. — Válaszbélyeg csatolandó!

A 253. végig a
K... ..
B... ..

1904 július 14.

DEBRECENI UJSÁG.

7.

Államilag vizsgált Lucerna, Répa,
konyhakarti és virágmagvak,
Valódi „Elefánt“ mosópor, leg-
fényesebb szobapadló és butor-lack
kapható

KOHN HENRIK

fűszer-, festék- és ásványviz nagykereske-
désében, gróf Degenfeld-tér.

Menyasszonyi kelengyék és aján-
dék tárgyak nagyraktára.

A nyári idényre,

a legmegbízhatóbb elsőrangú gyárakból,
szabadalmazott

Jégszekrényeket.

Önműködő fagyaltgépeket.
Legjobb minőségű

Szódavíz készülékeket.

Tükrözött ker. golyókat,
Sodrony borítékot
és szabadalmazott

legjobb befűző üvegeket,
a legnagyobb választékban és
legjutányosabb árak mellett ajánl:

Kaszanyitzky Endre

üveg, porcellán, lámpa, háztar-
tási és díszárak nagykereskedése
Debreczen, Piacz-u. 57.

Vendéglői és kávéházi fel-
szerelések.

Épület és porcelán üvegezési vállalat.

Képek felül minden egyes ábrában egyszerűen a legutolsó ábráig

Az egész világból jövő hálaíratok és elismerő
levelek fényes tanúbizonyságot tesznek arról,
hogy a **HAJÓS-féle ARADI**

IBOLYA-CREM

szeplő, májfolt, bíbircs bőrvörösség és minden
nemű arotiasatlanság ellen feltűnő jó és utól-
érhetetlen készítmény, a bőrbe rögtön fel-
szívódik, hatása bámulatba ejtő.

Nappal is használható. Egy tégely ára 1 kor.
Aradi ibolya-creme szappan 70 fillér. Ibolya-
hőlgypor fehér, rózsás és krém színben 1 doboz
1 kor. 20 fillér. Ibolya-tej (Eau de Violette de
Hajós) egy üveg ára 1 korona. Kapható a ké-
szítőnél és feltalálónál:

Hajós Árpád gyógyszer-tárában
Aradon

Andrássy-tér 22. sz. a megyeházzal szemben.

Kapható:

Tóth Béla gyógyszer-tárában,
Debreczen.

Figyelmeztetés! A bevásárlásnál csakis
Hajós-féle készítményeket
tessek kérni és elfogadni.

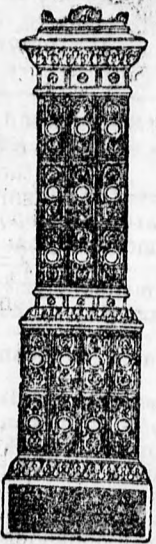
Figyelem!

1 méter Taft selyem . . . . . 49 kr.

1 „ Mosó delain . . . . . 30 „

1 „ Francia delain . . . 49 és 61 „

Üzleti elvem: Élni és élni, hagyni!

Elismert legjobb minőségű

Eperjesi cserép-kályhák

leszállított árak mellett,

továbbá:

Fűzőedények, takarékkonyhák, épület-
vasalások, gazdasági eszközök, tetőle-
mezek, mérlegek, revolverek, töltények

nagyválasztékban

a legjutányosabb árban kaphatók:

KOVÁCS GYULA vasüzletében

a „BIKA“ szálloda mellett.

A természetes keserűvizek sorá-
ból — magasan kiemelkedik a
Schmidthauer-féle

Igmándi keserűvíz,

mely a székrekedés és azzal járó belső
bajoknak, u. m.: étvágyhiány, gyom-
orfelfúvódás, — aranyér, vér-
bőség stb. páratlan természetes gyógyítója

Már fél ivópohárral reggelizés előtt.
használva, teljesen fájdalom nélkül hat,
anélkül, hogy a szervezetet gyöngítené.

Kapható Debreczenben mindenütt
egy egész, mint a közönség kényelmére
a 2—3-szori használatra elegendő kis fél
üveges töltésben is. Utasítás mellékelve.

Fél üveg 30 fillér.
Egész üveg 50 fillér.

A TAVASZI
és nyári idényre

érkezett mosó áru újdonságaimat, u. m. Cos-
manosi duchesse szaténok, francia kartonok
és batistok, pikék, áttűzött fehér ajour és
himzett batistok, fű ruhákra való cérna sző-
vetek, első rendű minőségű cérna-fonal, croás
és rumburgi vásznak, Schroll-féle chiffonok,
csikós-jegyű havasi vásznak, csipkefüggönyök,
ágy- és asztalterítők, saját készítettésű pap-
lanok, harisnyák, keztük és minden nemű
rövidárak raktárát olesó, szabott árak mellett
ajánlja teljes tisztelettel:

Nádudvari Lajos

Vágó Andor-féle üzlet

Főtér,

a nagytőzsde mellett.

Kufeke

Ezer
Orvos
ajánlja
mint

legjobb
táplálékot

egészséges és gyomorbeteg

Gyermeknek

Kitünően bevált.

hányás, bélhurut, hasmenés,
szorulás .s.á. eseteiben.

Gyermek kitünően fejlőd-
nek általa és nem
szennvednek

emésztési
zavarokban.

Kapni gyógyszer-tárában és droge-
riakban. Gyár **R. Kufeke**
BERGENDORF-
HAMBURG és WIEN, I.

**Gyermek-
liszt**

ezen árak mostan érkeztek, a legújabb igazán
szép, divatos mintákban, amiért is, aki igazán
izlésesen akar öltözködni, az el ne mulassza a

✦ „Maradék Áruházat“ ✦

● a „BIKA“ szálloda mellett meglátogatni. ●

Apró hirdetések.

Díja 10 szál 40 fillér, minden további szál 4 fillér, vastagabb betűkkel nyomtatott szál 4 sz. 8 fillér.

Levélben tudakozásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges postabélyeg beérkezik. Apró hirdetések előre fizetendők.

Levelezés.

„SZOLID” levele van.

„CICERÓNÉNAK” főpostán levele van.

Ajánlat.

Debreczeni Első Elektrotechnikai vállalat. Távbeszélő és Távjelző berendezésekre, villámhárítók, villámvilágítás és orátvitelre villamos jelzetelepek, távfelzők, izálás-merők. — Elvállal mindennemű az Elektrotechnika szakába vágó berendezések és javításokat FÖLDVÁRI L. Kossuth-utca 1. sz. az udvarban. Telefon szám 168 Távbeszélő és táviró építéshez szükséges mindennemű készülékek és anyagok, valamint egygyászati, Fizikai készülékek és telepek raktára.

BORSY-féle pemetefü-cukor, köbhögésnél a legjobb cukorka 1 doboz 20 fillér. — Kapható Buday cukrászda, Józsa és Jóna drogueriájában.

ÜGYVÉDI vagy más irodának alkalmas helyiség, a főtéren, a legforgalmasabb helyen azonnal kiadó. Csím a kiadóhivatalban.

E HÓ VÉGÉN felosztjuk Piac-utca 69. szám alatt levő főüzletünket, miért is az árakat tetemesen leszállítottuk. A bolti berendezés igen olcsón eladó. Miklós és Markbreit Barár-üzlete.

KÉT szobás utcái lakás augusztus 1-sőre kiadó. Bundi-utca 8. szám.

KÉT szoba, előszoba mellékhelyiségekkel, egy szoba előszobával butorozva kiadó. Hunyadi-utca 17. szám.

70 KRAJCZÁR egy óra javítása és tisztítása, Pintér Dezső órásnál, Piac- és Szent Anna-utca sarok.

OLCSÓ négy szobás lakás azonnal kiadó. — Csokonai-utca 13., jó víz, mosókonyha.

HÁROM szobás utcái lakás mellékhelyiségekkel Aug. 1-re kiadó Vörösmarthy-u. 32. sz.

ZONGORA órákat adok. Csím a kiadóban.

KÉT képezdőt végzett kisasszony ajánkozik elemi iskolai tanulókat pót- és magánvizsgálatra előkészíteni, valamint kezdőket a zongorában is tanítani. Csím a kiadóban.

A HONVÉD-UTCZÁNAK legszebb helyén 30-ik házzszámmal szemben újonnan épült 4 szoba, fürdőszoba, konyha, kézi kamara, üveges verendával, 2 pincze, 1 fás kamra külön udvarral augusztus hó 1-re, esetleg azonnal is kiadó. Értekezhetni lehet Hernády Pál Péterfia 61. sz.

LEÁNDEREK nagyválasztékban jutányos áron kaphatók. Iskola-utca 4. szám alatt.

KÉT szobás udvari lakás mellékhelyiségekkel Csapó-utca 11. sz. a. kiadó. Értekezhetni Poigári Takaréknál. Piac-u. 83. sz.

BARACZK 3 és fél kilós kosárban 25 krajczár. Több kosárral véve, házhoz szállítva. Rendelhető: Főgel órásnál Piac-u. 75. sz.

Kereslet.

LAKATOS tanuló felvétetik. Hunyadi-utca 1. szám.

HAJDUSZOBOSZLÓN Kiss Pál fűszerkereskedésében egy jó családból való fiu tanulóul felvétetik.

LAKATOS tanuló felvétetik, jó családból való. Kazinczy-utca 2. sz.

EGY gyalogsági közöztisztii waffenrokkot és bicuzt megvételre keres Minárik József szabó. Vár-utca 2. sz.

PÉNZTÁRNOKNÓ ki kereskedelmit végzett és a könyvelésben jártassággal bír, azonnali belépésre felvétetik. Csím a kiadóban.

KERESKEDELMI akadémiát végzett jó írásu gyakornok, kezdő fizetéssel felvétetik, kereskedelmi irodába. Ajánlatok „Szolid” csím alatt a kiadóba.

CSERE kerestetik 1, esetleg 2 felvidéki leány helyet. Baross-utca 7. sz.

Eladás.

JÓ karban levő stráfszekér eladó. Csapó-u. 47.

ELADÓ a Homokkert II. j. a várad-utcai temető mellett országut mentén 685 öl kitünő termő szőlővel, lakóházzal eladó. Értosítést ad a Debreczeni Első takarékpénztár titkárja.

ELADÓ az Arany János-utcai 27-ik számú ház. Értekezhetni ugyanott.

15 ÉV óta fennálló fodrászüzlet, biztos megélhetés nem szakértőnek is, olcsó boltbérrel üzletelhagyás miatt 1000 koronáért eladó. — Csím a kiadóban.

AMERIKAI finom kocsii egy két lóra eladó. — Péterfia-utca 42. szám.

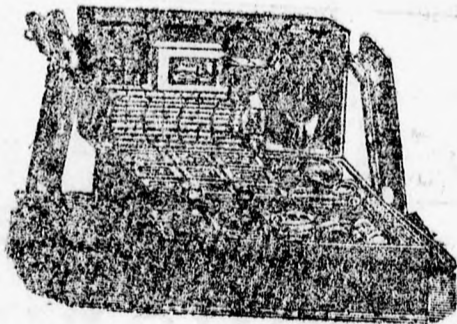
A SÁMSOMI kertben két nyilas jó karban levő szőlő, szép pajtával eladó. Értekezhetni Csapó-utca 66. szám.

Miniszteri rendelet!

Földbirtokosok és gépészek szives figyelmébe!

Az 1893. XXVIII. törvények értelmében minden eséptógép tulajdonos köteles bejelenteni az első segélynyújtáshoz szükséges eszközszereket mentő-szekrényt készletben tartani.

Erre vonatkozólag a belügyminiszterium vezetésével megbízott miniszterelnök 73.595/903 sz. a. körrendeletet intézett az összes törvényha ósághoz, a melyben szigoruan utasi ja minden

eséptógép tulajdonost a mentő-szekrény beszerzésére.

Szivesen adjuk tehát az igen tisztelt földbirtokosok és gépészek tudomására, hogy ezen mentő szekrények elárúsítását a mai naptól kezdve az összes gépfelzerelési cikkek fokozatos kitővítésével szintén felvetük árunk sbskárágai közzé, minélfogva van szerecsénk a ra becses figyelmüket tisztelettel felhívni.

A mentő-szekrény kemény fából készült következő anyagokat tartalmazza:

- 500 gramm Brunos félo zsir talanitott vatta, 50 gramos csomagokban.
- 3 méter sterilgaze üvegben, 1 méteres csomagokban.
- 5 drb. mullpólya, 8 cm. széles, 5 méter hosszú.
- Egy darab flanelpólya 10 cm. széles 5 méter hosszú s egy drb. flanelpólya 8 cm méter széles, 5 méter hosszú.
- Két darab Esmarch-féle háromszegletes kendő.

- Egy liter 1: 1000 oldat sublimát vöröre festve. Felírás: méreg, sebkimozásra.
- 500 □ cm czinktapasz.
- Egy drb. 8 cm. széles, 3 méter hosszú gummi szőreipólya.
- Egy tucsat közönséges nyvezet vatta tábla.
- 300 gram tiszta vaselin.
- Egy drb. nagyobb kötszer olló.
- 20 drb. biztoító tü.
- Néhány tábla varga kéreg.

- 10 drb. Fasin 20—26 cm. hosszú.
- Egy drb mosó szappan.
- Egy darab köröm kefo.
- Két törölköző-kendő.
- Egy vőpohár.
- Egy evőkanál.
- Egy geayc-észe.
- Egy mosdótál.
- Egy drb. Volkman-féle sin és egy kar-sin fehér bádognból v. drótkosárból.
- 100 gr. törköly vagy szilvapálinka.
- 100 gr. tiszta boreczet.

A midőn még ajánljuk dusan felszereit vaskereskedésünk minden árcziakait, a lehető legole óbb árszámítás-sal a nagyérdemű közönségnek; egyuttal biztosítjuk, hogy lelkiösmeretes pontos kiszolgálásunkkal felétlenül szives bizalmukat fogjuk kiérdemelni. — Teljes tisztelettel

PÁSZTOR GYULA és TÁRSA vaskereskedők
Csapó-utca, (Bank-ház)

Telefon 271.

Telefon 271